

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie R.K.

skazanego z 280 § 1 k.k.i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 30 maja 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 6 września 2016 r., sygn. akt V Ka .../16

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 9 marca 2016 r., sygn. akt VI K .../15,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego R. K. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. J. – Kancelaria Adwokacka w [...] – kwotę 442,80 zł (czterystu czterdziestu dwóch złotych osiemdziesięciu groszy), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu.**

UZASADNIENIE

R.K. został oskarżony o to, że :

I. w dniu 25 stycznia 2015 r. w [...], będąc uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem, sygn. akt VI K .../10, przez Sąd Rejonowy w [...] za czyn z art. 59 ust. 1

ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 263 § 2 k.k. na karę pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 6 lutego 2011 r. do 21 listopada 2012 r., używając przemocy w postaci uderzania pięścią w twarz i w głowę oraz kopania po głowie i po ciele M. W. zabrał mu w celu przywłaszczenia portfel z pieniędzmi, to jest mienie o łącznej wartości 320 zł, przy czym zachowaniem swoim spowodował ranę w okolicy łuku brwiowego prawego, zasinienia na powiekach oka prawego i otarcia naskórka na wargach w okolicy lewego kąta ust, a więc obrażenia naruszające czynności narządów ciała inne niż określone w art. 156 k.k., na czas nieprzekraczający 7 dni, tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

II. w dniu 25 stycznia 2015 r. w [...] przechowywał wyroby akcyzowe w postaci 14,82 kg tytoniu papierosowego bez polskich znaków akcyzy, których rodzaj i ilość wskazuje na wprowadzenie do obrotu, a stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 i 64 k.k.s., na których ciąży podatek akcyzowy w wysokości 11.071 zł, tj. o czyn z art. 65 § 1 k.k.s.

III. w dniu 25 stycznia 2015 r. w [...] w miejscu swojego zamieszkania ukrywał dokumenty w postaci dowodów osobistych wystawionych na nazwiska [...] oraz w postaci prawa jazdy wystawionego na nazwisko [...], którymi nie miał prawa wyłącznie rozporządzać, tj. o czyn z art. 276 k.k.

Wyrokiem z dnia 9 marca 2016 r., w sprawie VI K .../15, Sąd Rejonowy w [...] uznał R. K. za winnego:

1. dokonania zarzucanego mu w punkcie I czynu przyjmując, że był on uprzednio skazany za umyślne przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w [...] w sprawie VI K .../10 z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności, która weszła w skład kary łącznej wynoszącej 2 lata pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 6 lutego 2011 r. do 21 listopada 2012 r. oraz od 8 grudnia 2009 r. do 23 lutego 2010 r. i czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat od odbycia tej kary, czym wyczerpał dyspozycję art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

2. dokonania zarzucanego mu w punkcie II czynu z tą zmianą, że czynu tego dopuścił się w dniu 28 stycznia 2015 r. oraz że kwota podatku narażonego na uszczuplenie jest małej wartości, czym wyczerpał dyspozycję art. 65 § 1 i 3 k.k.s. i za to na podstawie art. 65 § 3 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 70 zł,

3. dokonania zarzucanego mu w punkcie III czynu z tą zmianą, że czynu tego dopuścił się w dniu 28 stycznia 2015 r. ukrywając dowód osobisty na nazwisko [...], czym wyczerpał dyspozycję art. 276 k.k. i za to na podstawie art. 276 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego w pkt 1 i 3 wyroku kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzając mu karę łączną 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając jednocześnie na jej poczet okres tymczasowego aresztowania do sprawy od dnia 28 stycznia 2015 r. do dnia 9 marca 2016 r.

W osobistej apelacji oskarżony R.K., odnośnie do czynu przypisanego mu w punkcie I wyroku, zaskarżając wyrok w całości, podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania, mającego wpływ na treść orzeczenia, polegającego na dokonaniu przez sąd dowolnej oceny materiału dowodowego, tj. naruszenia art. 7 k.p.k. oraz art. 5 k.p.k., a także naruszenie art. 4 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez nierozważenie całokształtu okoliczności ujawnionych w sprawie i oparciu wyroku wyłącznie na dowodach obciążających, z pominięciem dowodów korzystnych dla oskarżonego, a także naruszenie art. 424 k.p.k. poprzez dokonanie niepełnej analizy dowodów. W związku z tym wniósł o uniewinnienie go od tego czynu. W zakresie zaś czynu przypisanego w punkcie II wyroku wniósł o zmianę przyjętej kwalifikacji prawnej bądź o uchylenie wyroku w tej części i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wniósł także obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok:

- w zakresie czynu z punktu I części dyspozytywnej - w całości,
- w zakresie czynu z punktu II części dyspozytywnej wyroku - co do kary,
- w zakresie czynu z punktu III części dyspozytywnej wyroku - w całości,
- w zakresie kary łącznej - w całości,

zarzucając:

1/ na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść (art. 438 pkt 3 k.p.k.), a polegający na przyjęciu, że oskarżony zabrał pokrzywdzonemu portfel z pieniędzmi w sytuacji, gdy zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał na dokonanie takiego ustalenia, a zatem na przypisanie oskarżonemu czynu z art. 280 § 1 k.k.,

2/ na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 k.p.k.:

a/ w punkcie I części dyspozytywnej wyroku obrazę przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.), a mianowicie:

- art. 280 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie, w sytuacji kiedy czyn zarzucany oskarżonemu nie wypełnia znamion zarzucanego przestępstwa;
- art. 64 § 1 k.k. przez jego zastosowanie w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że oskarżony nie działał w warunkach określonych w tym przepisie;
- art. 25 § 3 k.k. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego wynika, że oskarżony bronił się przed pokrzywdzonym, który zaatakował go nożem,

b/ w punkcie II części dyspozytywnej wyroku obrońca zarzucił rażącą niewspółmierność kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.), zarówno co wysokości stawki dziennej, a przede wszystkim liczby stawek dziennych w związku z ustaloną sytuacją majątkową oskarżonego oraz w kontekście zagrożenia ustawowego i faktu, że wartość podatku narażonego na uszczuplenie tylko w niewielkim stopniu przekroczyła ustawowy próg,

c/ w punkcie III części dyspozytywnej wyroku, zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 276 § 1 k.k. poprzez jego błędną interpretację i zastosowanie w sytuacji, kiedy czyn zarzucany oskarżonemu nie wypełnia znamion występkę z art. 276 § 1 k.k., ponieważ ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika jedynie, że oskarżony posiadał dowód osobisty na nazwisko [...], nie wynika natomiast, by go ukrywał.

W związku z podniesionymi zarzutami obrońca wniósł:

- o uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej;

- w zakresie punktu I - o zmianę wyroku poprzez uznanie oskarżonego za niewinnego czynu z art. 280 §1 k.k., wyeliminowanie z podstawy prawnej recydywy z art. 64 § 1 k.k.; w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. o uznanie, na podstawie art. 25 § 3 k.k., że oskarżony działał w warunkach obrony koniecznej i nie wymierzanie mu kary, ewentualnie o wymierzenie oskarżonemu, na podstawie art. 157 § 2 k.k., kary grzywny;
- w zakresie punktu II wyroku - o zmianę wyroku i orzeczenie kary grzywny w wysokości nie przekraczającej 25 stawek dziennych grzywny po 60 zł każda;
- w zakresie punktu III - o zmianę wyroku poprzez uznanie oskarżonego za niewinnego zarzucanego mu czynu z art. 276 k.k.

Po rozpoznaniu obu apelacji, Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 6 września 2016 r., sygn. V Ka .../16,

1. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

- a. uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu;
- b. w miejsce zarzucanego oskarżonemu w punkcie III aktu oskarżenia, a przypisanego w punkcie 3 wyroku czynu uznał oskarżonego R. K. za winnego tego, że w dniu 7 września 2014 r. w [...], w ciągu 2 tygodni od dnia znalezienia cudzej rzeczy, nie zawiadomił o tym organu policji lub innego organu państwowego albo w inny właściwy sposób nie poszukiwał posiadacza dokumentów w postaci dowodu osobistego i prawa jazdy wystawionych na [...], czym wypełnił znamiona wykroczenia z art. 125 k.w. i za to na podstawie art. 125 k.w. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 zł,
- c. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się obrońca skazanego, który w wywiedzionej na jego korzyść kasacji podniósł zarzut rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, w postaci nieuprawnionego zakwalifikowania czynu zarzucanego skazanemu R. K. jako rozboju z art. 280 § 1 k.k., zamiast jedynie spowodowania naruszenia czynności narządu ciała z art. 157 § 2 k.k. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego R. K. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 k.p.k., kasacja może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, a zarzuty kasacyjne nie mogą wprost kwestionować ustaleń faktycznych, bowiem kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.).

Należy zgodzić się ze stanowiskiem prokuratora, który w pisemnej odpowiedzi na kasację, powołując się na ugruntowany w tej kwestii podgląd Sądu Najwyższego, podniósł, że kasacja, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, skierowana jest przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych bezwzględną przyczyną odwoławczą lub innym naruszeniem prawa o charakterze rażącym, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Powyższe uprawnia do stwierdzenia, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza. Stąd też w toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie podnosił, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę. Podniesiony w kasacji przez jej autora zarzut sprowadza się w swojej istocie do próby wykazania, że skazany R.K. nie popełnił zarzucanego mu czynu z art. 280 § 1 k.k. i de facto jest kwestionowaniem w tym zakresie poczynionych ustaleń faktycznych. Z analizy uzasadnienia orzeczenia Sądu

Odwoławczego wynika, że Sąd ten wnikliwie odniósł się do postawionego w apelacji zarzutu obejmującego skazanie R. K. za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał, iż Sąd pierwszej instancji ocenił materiał dowodowy w sposób kompletny, dokonał wnikliwej analizy całości zgromadzonego materiału dowodowego, czyniąc to zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i uwzględniając wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych nie dając wiary wyjaśnieniom skazanego w zakresie, w jakim nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, a które pozostawały w sprzeczności z wiarygodnymi zeznaniami świadków [...], które z kolei Sąd poddał szczegółowej analizie i uzasadnił dlaczego dał im wiarę, a nie dał jej skazanemu. Jak uzasadnił Sąd materiał dowodowy zebrany w sprawie uprawniał do przyjęcia, że decyzję o zaborze pokrzywdzonemu portfela skazany R.K. podjął w trakcie stosowania przemocy wobec niego. Skazany zabrał portfel, następnie przestał bić pokrzywdzonego i opuścił mieszkanie. Stąd też, w kontekście zasadności dokonanych przez Sąd I instancji ocen i ustaleń nie można podzielić stanowiska obrońcy, że skazany swoim zachowaniem wypełnił jedynie znamiona czynu z art. 157 § 2 k.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc